

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. április 13.

Vasárnap.

XXI. évfolyam 30. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petisorsért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyíltterek díja előre fizetendő.

Zürzavaros helyzet.

Kézdivásárhely város három nap múlva országos képviselőt választ.

S míg pár héttel előbb, midőn egyszerre 15–20 jelölt is volt, hol szóbeszédben, hol pedig valóságban, keresve, kérve a mandátumot, ma, április 13-án — midőn e sorokat írjuk — az a szomorú valóság, hogy a szabadelvű párt még jelölő gyűlést sem tartott, a párt eddigi buzgó, tevékeny elnöke e tisztéről lemondott, s a Benke Gyula öröke még jelölt nélkül áll.

A képviselő választások történetében e szomorú jelenség példa nélkül áll. Mert a másik párton, az ellenzéken sem külföldi a helyzet. Ott pláne többször összegyűlt a párt tagjai és jelöltek is — de minden eredmény nélkül, jelölt még ott sincsen. Szóval ma a helyzet képe: minden oldalról zürzavar, tájékozatlanság, bizonytalanság.

Hogy az ellenfél mit szándékozik cselekedni, az a szabadelvűpártra nézve bár nem kicsinylendő, de nem a legfontosabb kérdés.

A szabadelvűpártra nézve azonban, mely eddig a helyzet ura volt, nagyon fontos kérdés, hogy a helyzet ura marad-e e választás után is. Hogy az maradjon, az a város jól felfogott érdekében nemcsak kívánatos, de fejlődésben levő állapotát, intézményeit tekintve szükséges is.

Sajnos, hogy a jelenlegi zürzavaros helyzet a jövőnek nem a legszebb képét mutatja.

A választó polgárság — fájdalom — két részre van oszolva. Az egyik részen vannak azok, a kik a képviselő választást első sorban saját anyagi érdekeik szempontjából szeretnék megvalósulva látni.

A másik részen csak azok vannak, a kik előtt nincs önérdek, hanem egyedül e város és polgárságának jól felfogott érdeke. Ezek a tiszta választás hívei. Ennek a felfogásnak — hála istennek — mindkét párton, szabadelvűn úgy, mint az ellenzékin — tekintélyes számmal vannak hívei s a helyzet minden zürzavaros voltában ez az egyedüli reménysugár, hogy ha most épen nem is, de jövőben ez az egészséges irányzat fog győzni.

A helyzet mai — kevésbé vigasztaló képe tehát az most ez órában, hogy a magánérdek fölbe emelkedett a közérdeknek és ebben nagy része van a multnak, a volt képviselő választások nagy részénél követett eljárásnak, mely ebben a szűztiszta politikai erkölcsű városban is erős tápot adott a magánérdek kielégítésének is. A választó polgárságot csak

részben érheti váde miatt. A hiba azokat terheli valójában, a kik már 2 évtized előtt reáutaztak a székely becsületre.

Lehet, hogy e bajon egyelőre nem is lehet segíteni. Idővel és határozott következetességgel azonban mégis diadalt fog érni a tiszta választás magasztos eszméje.

Azért melegen óhajtjuk, hogy a szabadelvű párt a hátralevő napok alatt minél jobban tömörüljön a tiszta választás lobogója alatt.

Azok a jelöltek, kikről eddig szabadelvű programmal komoly szó van, mind megérdemlik a támogatást.

Kovács Albert, a volt nemzeti párt alelnöke, Apponyi fegyvertársa, az egyik. A volt nemzeti pártnak dísze volt; dísze erős meggyőződésénél, dísze puritán jelleménél, dísze hűségénél és ellenfeleire nézve veszedelmes tartalmánál, dísze szerénységénél fogva és mint ilyen, politikai életünkben hivatást teljesíthet egész értékes valójánál. Született székely ember.

Báró Szentkereszty Béla árkosi nagybirtokos a másik jelölt, a kinek szintén tekintélyes hívei vannak. Vármegyénk közéletében elismerésre méltó multja van mint törvényhatósági, közigazgatási bizottsági tagnak, mint a kovásznai kerület volt képviselőjének. A jótékonyság terén városunkban oly maradandó érdemeket szerzett Szentkereszty Stephanie bárónő családjának egyik tekintélyes tagja. Székely ember viszonyaink alapos, gyakorlati ismerője. A harmadik jelölt Dr. Sinkovits Ottó, szentkatolnai nagybirtokos. Kézdivásárhely szülötte. Mint volt képviselőjelölt, különösen, mint vármegyénk közgazdasági előadója, szintén alapos ismerője a székelység bajainak s erős szabadelvű felfogásával, igazi jellemével, eddig is számottevő közügyi munkásságával méltó a jelölésre. A negyedik szabadelvű jelölt: Dr. Török Andor, városunk ifjú polgármestere. Szép képzettségű, ifjúsága daczára is széles látókörű, tiszta jellemű, erős ambíciójú, leikes székely, kinek az az előnye is meg van, hogy e városban született, tehát itt gyökere van.

E négy férfiú közül bármelyikben állapotdjék is meg a szabadelvű párt többsége, mindenikre bízhatni a város képviselőtét.

Válasszák ki hát polgártársaink e négy érdemes jelölt közül a legalkalmasabbat, a legméltóbbat s tömörüljenek melléje egy szívvel és egy lélekkel s ekként mutassák meg, hogy városunkban a Széll Kálmán bölcs vezetése alatti szabadelvű párt a helyzet ura.

Választási mozgalmak Kézdivásárhely

város szabadelvűpártja ápr. 12-én d. u. 3 órákor tartott népes gyűlésében a lemondott Kupán József pártelnök helyébe Jancsó Géza gyógyszerészt választotta meg. A képviselőjelölés idején ápril 13-ikán (vasárnap) délután 2 óráját tűzte ki a „Millennium“ vendéglő nagytermébe. Kupán József eddigi pártelnököt tiszteletbeli elnöké választották meg. Négy jelöltre van szó, ezek: Kovács Albert, Br. Szentkereszty Béla, Dr. Sinkovits Ottó és Dr. Török Andor polgármester.

Meghívás. A kézdivásárhelyi szabadelvűpárt tagjait van szerencsém holnap vasárnap d. u. 2 órákor a Millennium vendéglőben tartandó képviselőjelölő gyűlésre tisztelettel meghívni.

Kézdivásárhely, 1902. ápril. 12.

Jancsó Géza,
pártelnök.

KÜLFÖLD.

A del-afrikai háború

Krüger környezetéből az hallatszik, hogy a legújabb dél-afrikai hírek egészen bizonyossá teszik, hogy Kitchener volt az, a ki a békotárgyalást megkezdte. A harczó barok egyértelműen ragaszkodnak a teljes függetlenség követeléséhez s úgy látszik, hogy az angolok teljesíteni fogják ezt a követelésüket.

Lodon, ápr. 8. A hadügyi hivatal közlése az angolok veszteségét a háború kitörése óta. E szerint az angolok halottakban összesen 21.636 embert veszítettek. Ezenkívül huszezer rokkantat visszaszállítottak Angliába.

Szociálista tüntetések.

Brüsszel április 10. Tegnap este Brüsszelben, Genfben és Lüttichben megismétlődtek a szociálisták tüntetése.

A tüntetők és a rendőrök egymásra lövöldöztek. Mindkét részről sokan megsebesültek.

Brüsszelben két rendőrtágyonvertek, a jezsuita templomot és a szemináriumot megostromolták.

Számos letartóztatás történt.

Lüttichben egy képviselőt is súlyosan megsebesítettek.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, ápril 10. Széll Kálmán miniszterelnök ma Bécsben utazott, hogy résztvegyen a Goluchowsky által Bülow birodalmi kancellár tiszteletére adandó díszebéden.

A képviselőházból.

Április 10-én a képviselőház a konverziós javaslatot harmadik olvasásban elfogadván, következett a közoktatási budget tárgyalása, melyet Kammerer előadó elfogadásra ajánlott.

Wlassics Gyula közoktatási miniszter utalt a magyar kultúrának, a magyar nemzeti politikára való nagyfontosságu hatására. E kultura fejlesztésének nem szabad idegen reformok egyszerű utánzásában állania.

A miniszter ismertette a kormány intézkedéseit a középiskolák egységes jellege érdekében. Kiemelte azt a sajnálatos tény, hogy a magyar kö-

zéposztály a hivatalnoki pályára tolong, a hol aztán nyomorog.

Még az iparos és a kereskedő pályát elhanyagolják. Szónok gondoskodni fog az ipari és kereskedelmi szakoktatás intenzívebb fejlesztéséről.

A népoktatásügy fejtegetésénél a néppárt hangos közbekezdésekkel a nagyobb mérvű vallásferkölési nevelést sürgette.

A miniszter erre kijelentette, hogy az állam teljesíti ebbeli kötelességét, de első sorban a jellem nevelésre, egyéni tudásra, és a magyar szellemre kell törekedni. (Ellentmondás néppártnál, nagy tettség az egész Házban).

Veress a függetlenségi-párt nevében határozati javaslatot nyújtott be az 1848. évi XX. t.-cz. kiegészítéséről. Megtámadta beszédében a pápát, a miért a néppártiak szenvodólye en kikelték.

Héves szavaltások keletkeztek, míg végre sikerült az elnöknek a rendet helyreállítani.

A társadalom a gyermeknevelés szolgálatában.

Irta: Tóth Kálmán.

IV.

De hát csakugyan ily nagy volna a felnőttétek közönye az iskolás gyermekek utcái viselői iránt?

A közöny e téren tagadhatatlanul igen nagy, mindazáltal nem lehetne azt mondani, hogy a gyermekek utcái rosszalkodásával a felnőttek egyáltalán nem törődnek. Mert bizony megtörténik az néha napján most is, hogy a gyermek viselője egyik-másik polgártársunknak szemet szúr, csak-hogy ilyenkor az illető, a gyermek szelid s jóakaratu figyelmeztetése helyett a tanítót és az iskolát szidja, mint a hol s a kitől, véleménye szerint, a gyermek a rosszat tanulta.

Ime tehát ilyen a társadalom beavatkozása ma a gyermeknevelés nagy és fontos munkájába. A helyett, hogy segítene, inkább ront; mert a tanító az iskola féltékenyen őrzött tekintélyét esorbitja a nélkül, hogy a gyermekeket, a kiből a durva fellépés legfeljebb a cizett ébresztett, bármily kis mértékben is fogott volna a szava.

Mindennapos a panasz, hogy az iskolás gyermekek a házak falait, a kerítéseket, kapukat rajzokkal s irkafirkákkal bepiszkítják s hogy a némely helyen divatos jó szokásból eredt fásítás igen jelentékeny része a gyermekek bicskázásának válik az áldozatává. Vajjon, ha a közönség szemé meg-megakadt volna a gyermekeken ezen pusztító munkájuk közben s kellő komolysággal utasította volna valaki rendre az ily magáról meglehetősen gyereket, alig

hihető, hogy a ma napirenden levő panaszok fennállhatnának.

A tanítók tiltják az utcái lármázást és verekedést, mégis nem egyszer valóságos kakasviadal kereskedik 2-3 istolás gyermek harcizkedvőből.

S lássuk, mi történik ilyenkor? A közönség komolyabb, intelligensebb része odább megy, észrevenni sem akarván a verekedő nebulókat. Egy része pedig, mint bábász csoport verődik össze a haldoklók körül, hol egyikőt, hol másikat biztatva, hogy na engedje magát.

Hát azt hányszor tapasztalhatják a járókelők, hogy a gyermekek az inasokkal együtt illetlen kifejezésekkel teli nótákat dalolnak az utcán végig. S mit lehet ilyenkor észre venni? Azt, hogy egyszerűen senki sem akarja hallani azt, a minél hallására pedig a gyermekes apák s a leányos anyák arezába fut a szégyen s a harag pirja.

A gyermekek gummapuskával s flóberrel uton, utcán lövöldöznek a madarakat, a magán és nyilvános kertek fáiról pedig leszedik a madárfészkeket, mindezek által okozva olyan károkat a gyümölcsben és veteményekben, a miket a gazdák legodaadabb szorgalma sem képes helyreütni. S mégis, tegyük szívünkbe a kezünket s valjuk meg, hogy hányszor lett volna alkalmunk a madárlövöldözést s fészekpusztítást megakadályozni anélkül, hogy csak egy szót is vesztegettünk volna, a véleményünk szerint is káros cselekmények megakadályozására.

De ha nem tettük mi, még levésbé tette a nagy közönség, a melynek általában az a hite, az a véleménye, hogy a más gyermekének hibáit nyesegetni nem ő hozzá tartozik.

Fiu- és leánygyermekek, sokszor 6-8 évesek, sőt ezeknél idősebbek, az oly helyeken, ahol fürdésre alkalmas tó vagy folyóvíz van, meztelenre vetkezve egy és ugyanazon helyen fürdenek.

Kérdem, vajjon ezen eléggé elnem tölhető szokás is nem volna-e megszüntethető, ha a felnőttek csak egy kissé is éreznék ama kötelességet, a mivel a társadalomnak védelemre s felügyeletre szorult tagjai iránt viselkedni tartoznak. De kérdem továbbá, jut-e csak valakinek is eszébe az ilyen vagy ehhez hasonló rendtelenségeket s a rendező dolgokat megakadályozni? Nem az történik-e az ilyen esetben is, hogy boszankodunk, boszankodunk egy darabig, azután végre is elfelejtjük? Ez történik bizony, vagy még ennyi sem, mert a legtöbb ember megszokván az ilyenekkel nem törődni, meg sem őrözik a látottakat.

Városokban, oly helyeken, a hol vasuti állomás van, minden vonatérkezéskor egy csomó iskoláskorú gyermekkel találkozhat az ember, a kik azon ezélelől várakoznak ott, hogy a gyalogutasok csomagját néhány fillérért a városba bevigyük. E gyermekek közt vannak olyanok, a kiket maguk a szülők kül-

denek ki, hogy így némi keresetre tegyenek szert, viszont vannak olyanok, a kik szőlők tudta nélkül azért jelennek ott meg, hogy a szerzett pénzen szivart s pálinkát vehessenek.

Háromszékmegye közgyűlése.

Háromszékvármegye alispánja a törvényhatósági bizottság tagjait f. évi április hó 15. napjára rendkívüli közgyűlésre hívta össze.

A tanácskozás tárgyai lesznek:

a) Kormány-leiratok.

Ő es. és Apostoli kir. Felségénél az újév alkalmából kifejezett szerencsekívánatokra nyilvánított legfelsőbb köszönet bejelentése. Földmívelésügyi miniszteri leirat Nagybecson községi népkönyvtára ügyében. Kereskedelemügyi miniszteri leirat a távírdák vezetékek rongálásának ellenőrzése tárgyában.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata miniszterrel történt kinevezetése alkalmából. Földmívelésügyi miniszteri leirata községi segély alapok részére adott 3000 korona segélyről. Belügyminiszteri leirat a vármegyei ház tanácskozási terme átalakítási költségei fedezése iránt határozathozatal tárgyában.

Kereskedelemügyi miniszteri leirat a kőmönypapírszabályrendelet tárgyában.

b) Törvényhatósági átiratok.

Csikvármegye közönsége megküldi az 1901. év I. félévi alispáni jelentést. Csikvármegye felirata az idegen munkások beözönlésének megakadályozása tárgyában. Udvarhelyvármegye közönsége felirata Székelyjelzőlog-hitelintézet létesítése tárgyában. Komáromvármegye felirata a cizgányügy rendezése tárgyában. Ungvármegye felirata a 30 fillér tanítói nyugdíjállások eltörlése tárgyában.

c) Megyei ügyek.

Előterjesztés a lemhényi törvényhatósági bizottsági tag választó-kerületben megsemmisített választás helyett új választás elrendelése iránt. Dálnoki Károly volt sepsi járási főszolgabíró nyugdíjaztatási ügye. Demény Ferenc, volt szolgabíró nyugdíjaztatási ügye. A közigazgatási bizottság 1901. évi szakjelentései. A közigazgatási bizottság erdőrendészeti albizottsága 1901. évi jelentése.

d) Községi ügyek.

A kőröspataki körjegyzői csoport határozata jegyzői lakbér ügyben. Ifakalva és Futásfalva közsé-

T Á R C Z A.

Polgári leányiskola.

— Balázs Márton igazgató nov., decz., jan., febr. és márcz. havi jelentése, a polg. leányiskola felügyelő-bizottságának 1902. évi április hó 5-én tartott gyűlésén. —

A mi az iskolának a lefolyt idő alatt belátottá lett, legelső sorban is szomorúan kell megemlékeznem Kovács Dániel városi pénztáros urnak betegsége miatt, a felügyelő-bizottság elnökségéről való lemondásáról. Midőn ezt valamennyien mélyen sajnáljuk, nem mulaszthatjuk el, hogy nevezettnek 2 és fél évi buzgó és sikeres elnöki működésért és hasznos szolgálataiért jegyzőkönyvi köszönetet ne mondjunk. Az érdemes férfiú különben csupán a vezető elnökségtől lépett vissza, mert a bizottsági tagságot megtartván, lelkes sorokban igéri továbbra is közreműködését.

Az iskola fenntartó négyesület választmánya 1902. évi márcz. hó 19-én, a közgyűlés véglegesítő bizottságunk elnöki teendőinek intézésére Baló László állami polg. fiúiskolai igazgatót kérte fel.

Egy másik személyi ügy, hogy iskolánk egyik tanára, Kiss Jenő ur, huzamosabb idő óta betegeskedvőn, a kir. Tanfelügyelő ur útján f. évi április hó végéig terjedő szabadságot nyert, iskolánkban tehát nevezett felügyelőig, rendes illetményének élvezete mellett, a szabaddézi rajzolásnak heti 3 órán való tanítását a kir. Tanfelügyelő ur jóváhagyásával, Koos László ipariskolai művezető tanárra bízuk.

Az unitárius és izraelita vallás oktatás aképen nyert megoldást, hogy az unitárius tanulókat püspöki megbízás útján a Szent-Ivány-Laborfalvi unit. lelkész, az izraelita tanulókat pedig a sepsiszentgyörgyi izr. egyházközség megbízásából Bartos Ignác áll. polg. fiú isk. tanár tanítja.

A növendékek szorgalma, magaviselete és előmenetelje teljesen kielégítő s az utóbbi időben fellépett himlő-járvány sem gátolta nagy mérvben az iskola működését. A városi tisztviselő orvos ur iskolánkat többször meglátogatta s a kedvező egészségi viszonyokról személyesen szerzett meggyőződést. A tantestület tagjai gondoskodásuk és ellenőrzésük tárgyává tették a vidéki tanulók szállás viszonyait is s általában minden eszközzel igyekeztek előmozdítani a növendékek testi és szellemi épülését.

A tanulók száma időközben a vármegyei kir. Tanfelügyelő urnak 4284-1901. számú engedélye

alapján a III-ik osztályban egygyel gyarapodott, ugyanezen osztályból azonban egy tanuló eltávozott.

A múlt tanévről hátralékban maradt 7 tanuló 160 koronával, ez összegért a gondnok urral a hátralékosokat felszólítottuk, a jelzett összegből azonban, csupán 30 korona folyt be az iskola pénztárába.

1901. okt. hó 24 óta az iskola javára a következő adományok folytak be:

1. Igazgató gyűjtése 105 drb segélytankönyv 150 korona értékben. 2. Turóczy László 4 drb önkönyv. 3. Zsigmondy Bárány Szentkereszt Stophanie Ömoltóságától pár száz darabból álló esigagyűjtemény egy csinos diófa szekrényben. 4. Székely Katinka adománya 7 drb mű az ifjúsági könyvtár számára.

A könyvtár gyarapodása az 1901-1902. tanévben a mai napig:

Tanári könyvtár:	12 drb	44 K.	— f. ért.-ben.
Ifjúsági	23	25	50
Segély	118	160	10

Összesen: 153 " 229 " 60 "
Egyéb felszerelések: 1. Egy drb "bolygó" a gondnoki pénztár számára 1 K. 2. 6 drb kret az órarendek és iskolai szabályok részére, 6 K. 08 f. 3. 20 drb előnyomó és festék a kézi munka tanításához 10 K. 4. Palesztina térképe 14 K. 11 f. 5. Hivatalos Közlöny megrendelése 5 K., 6. Polg.

gek felebbezése a jegyzői fizetés arányát megállapító határozat ellen. Kőkös község határozata a Fekete-ügy partjának megköltéséről. Almás és öt társközség 1902. évi költségvetése. Bikfalva község 1902. évi pótköltségvetése. Bodos község határozata iskola államosítása tárgyában. Pápolcz község határozata község-ház-telekvásárlás iránt. Feldoboly község határozata iskola államosítása tárgyában. Lemhény község határozata iskola-telek bekerítése iránt és az elleni felebbezés. Árkos község határozata óvoda létesítése tárgyában. Kézdiszentlélek község kölesön-ügye. Léczfalva község határozata iskola államosítása tárgyában. Bodok község határozata iskola államosítása tárgyában. Futásfalva község általános tisztújítása ellen beadott felebbezés. Kézdiszentlélek község kő- és kavicsbányája bérbe adása. Kézdiszentlélek községben megtartott tisztújítás ellen felebbezés. Sepsi-Szent-György rendezett tanácsú város szervezeti szabályrendeletének módosítása. Uzon község határozata mezőgazdasági segélyalap létesítése tárgyában. Bereczk nagyközségben megtartott tisztújítás elleni felebbezés. Az oroszfalvi, szentkatolnai községi közutak a községi közkedési közutak sorából leendő kihagyása. Dálnok község ideiglenes kölesön ügye.

e) Magánfelek ügyei.

Vrasda Lajos, törvényhatósági vizmester kérése fizetése felemelése iránt. A kézdívisárhelyi kisegítő takarékpénztár kérése kézizálog kölesön intézet felállításának engedélyezése iránt.

NAPI HIREK.

— **Uj főispánok.** A király Décsy Zoltán, volt marostordamegyei alispánt Szolnok-Dobokamegye, Gf. Bethlen Miklós huayadmegei főispánt Torontálmegye főispánjává nevezte ki. Báro Bornemisza Károly szolnok-dobokai volt főispánnak érdemei elismeréséül a Lipótrenek lovagkeresztjét adományozta.

— **Hazaflás ünnepély.** Április 11-ikét, az 1848-as törv. szentesítésének napját, melyet az 1898. évi V. törvényezikben a magyar törvényhozás nemzeti ünnepnapnak nyilvánított. Kézdivásárhelyen az idén is megünnepelték. A középületeken nemzeti zászló lobogott, a hivatalokban, iskolákban törvényes szünetelés volt. A m. kir. állami elemi fiú- és leányiskolákban, a polgári fiú- és a polgári leányiskolában, valamint a római kath. főgymnasiumban alkalmi beszédekkel, felolvasásokkal, ének- és szavalatokkal összekötött ünnepélyeket tartottak.

— **Kinevezések.** Háromszékmege főispánja a kézdi főszolgabíróshoz az eltávozott Garam Aladár

helyébe a közigazgatási gyakornoki javadalmazás terhére ideiglenes jelleggel Márkos Józsefet, Sára Ferencz sepsi járási írnok helyébe Jancsó Béla jegyzőjelöltet, Pataki Ferencz miklósvári járási írnok helyébe Szörösei Bandi körjegyzői tanfolyamot végzett ifjút, s a sepsi járási főszolgabíróshoz közigazgatási gyakornokká Révai György végzett joghallgatót nevezte ki.

— **Egy kitűnő tanár halála.** Parádi Kálmán, a kolozsvári kollegium tudós tanára, az erdélyi ov. ref. igazgatótanács tanításügyi elnöke, hosszas betegség után 61 éves korában meghalt. Temetése ápril 9-én ment végbe nagy részvétellel. A ravatálnál Herepei Gergely első pap, a sírnál Balogh Károly tanár, a kollegium nevében s Gál Kelemen unit. főgymn. igazgató a tanári kör nevében tartottak beszédeket.

— **Delirium tremens.** Kovács Viktor Ferencz, kézdívisárhelyi kir. járásbírósi szolga szerfelett kedvelte az italt, ugyannyira, hogy a napokban kitört rajta az iszákosok betegsége: a delirium tremens. Beszállították a Rudolf kórházba.

— **Uj körjegyző.** A Karatna-Volál-Peselnék-Szárazpatak községeiben Könczey Albert halálával megüresedett körjegyzői állásra az érdekelt községek képviselői egyhangulag az eddigi helyettes körjegyzőt: Vörtán Hugót választották körjegyzővé.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Tompa Miklós kisborosnyói birtokos 70 éves korában elhalt. Kiterjedt, nagyszámú család állja körül a ravatalt, a hol egy munkás, szorgalmas ember alussza örök álmait. A gyászoló család szomorú jelentése így szól: Kisborosnyói Tompa László, Margit, Árpád, Gizella, Kálmán és Gyula, mint gyermekei a maguk, s a néhai testvérei: Tompa Juliánna öz. Szentiványi Györgyné és leánya Mária férjezett Potsa Gyuláné és családjá, Tompa Mária öz. Rápolthy Mihályné és fiai Gábor, László, Károly és családjuk; valamint több közeli és távoli rokon nevében megrendült kellel szomorúan jelentik, hogy kisborosnyói Tompa Miklós földbirtokos f. hó 8-án d. u. 7 órakor, élete 70-ik évében végelgyengülésben pár heti szenvedés után jobblétre szenderült. Porai az ev. ref. egyház szertartása szerint rövid ima után f. hó 11-én d. u. 2 órakor fognak a családi sírboltba örök nyugalomra letétni. Béke hamvait Kisborosnyó, 1902. április 8-án.

— **Halálozás.** Id. Szigeti József, Kézdivásárhely egyik legöregebb polgára, 84 éves korában elhunyt. Polgártársaink szép részvétele kísérté sirjába a becsületes öreg embert; ki a kifezamadott lábakkal és karokkal visszahelyezésében — a hosszas gyakorlat folytán — valódi mester volt. Nyugodjék esendesen.

— **A köztisztaság érdekében.** Kézdivásárhely readórkapitánya a következő figyelmeztetés közzétételére kért föl: „Az állami, törvényhatósági és városi utastek tisztán és jókarban tarthatása céljából a megyei tekintetes alispáni hivatal intézke-

dése következtében figyelmeztetem a városi összes földbirókat, hogy trágyázó szekereiket a kívánalomnak megfelelő jódesszákkal oly módon láttassák el, hogy azokból a trágya a mezőre hordás alkalmával az utastekre el ne hulljon, mivel ellenkező esetben úgy a gazdák, mint a eselések ellen az 1890. évi I. t. cz. 129. §-a alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetés fog alkalmaztatni. Kézdivásárhelyen, 1902. április 9-én. Boda Gergely, h. r. kapitány.”

— **Véres kardpárbaj.** Véres kardpárbaj folyt le a napokban délután Budapesten Buday Barna a „Hazánk” szerkesztője és Eber Ernő az „Erdélyi Gazda” segédszerkesztője között. Buday Barna a párbaj folyamán fejére súlyos sebet kapott. A párbajra hírlapi polémia szolgáltatott alkalmat.

— **Gyanus halálozási esettel foglalkozik** Málnás községben a hatóság. Az eset a következő: Az idén február 23-én reggeli 7 órakor egy Szilágyi Anna nevű I. osztályos leányka a kályha körül melegedett, a mikor ruhája egy kipattant szikra miatt tüzet fogott, s nagy égési sebeket szenvedett. A biztos haláltól az arra járók mentették meg. Ez a leányka a napokban nem annyira a kapott sebek, (mert azok már meggyógyultak volt) mint a rossz táplálkozás és a kellő gyógykezelés hiánya miatt meghalt. A szerencsétlenség miatt felolosság inkább az anyát terheli, ki oly korán iskolába engedte menni, dacára annak, hogy az orvos ezt határozottan megtiltotta.

— **Köszönetnyilvánítás.** Felejthetetlen fiunk elhunytá temetése alkalmából a közön ég részéről a részvét oly megható módon nyilvánult, hogy érte megfelelő módon adózni talán soha sem tudunk. A csapás súlyát könnyebbé, a fájdalmat elviselhetőbbé tette ez őszinte részvét; a melyért ez uton is köszönetet mondani elmulaszthatatlan kötelességünknek tartottuk. Kézdivásárhelyt, 1902. április 11-én. Mátyus László és Sára Imre.

JÓTÉKONYSÁG.

Kenyer a szegényeknek.

1902. Március hónapi beszámolás a „Szt. Antal kenyere”-ről.

Február hóról március havára áthozatott 124 K. 24 f. Ehhez hozzájárult március hó folyamán a templomi perselyből: 4-én 12 K. 84 f., 11-én 17 K. 12 f., 18-án 20 K. 33 f., 25-én 23 K. 25 f.

Március 1-től 31-ig az üzletekben elhelyezett fiókperselyekből összesen: 32 K. 85 f. és pedig: Bartha Gyula üzletében 1 K. 6 f., Öz. Császár Lukácsné 2 K. 32 f., Dávid Antal 6 K. 28 f., ifj. Dávid István 1 K. 50 f., Dávid Gyula 46 f., Dobál Lajos 2 K. 64 f., Fejér L. Fiai 2 K. 15 f., Finta Gy. Albert 1 K. 20 f., Gyárfás Károly 51 f., Kovács Ferencz gyógytár 56 f., Száva Dávid 13 K. 20 f., Turóczy István 46 f., Veres Sándor 51 f. Tehát a március havi bevétel összege: 230 K. 63 f.!

Kiadás: márc. 4-én 75 klg. kenyér és 20 klg. főzliszt sütéssel 26 K. 16 f., 11-én 75 klg. kenyér és 20 klg. főzliszt sütéssel 25 K. 41 f., 18-án ugyanaz 25 K. 41 f., 25-én ugyanaz 25 K. 41 f., 29-én a húsvéti ünnepekre 19 1/2 klg. marhahús és 11 klg. sertéshús 26 K. 16 f., 63 drb kalács 26 K. 53 f., vagyis a március havi kiadások összege: 155 K. 8 fillér.

Marad ápril havára: 75 K. 55 f.

Kiosztottunk ismét betenkint kedden 1/29 órakor 50—50 drb 2 kilogrammos fehér kenyeret és 20—20 klg. főzlisztet, vagyis összegezve: 200 drb kenyeret 400 klg. súlyban és 30 klg. főzlisztet mind 60—60 szegény között. A húsvéti ünnepekre pedig minden szegény családi állapotához mérten 1/2 vagy 1 klg. hús és 1—1 kalácsot kapott.

1902. január 1-től március végéig 600 drb kenyeret 12 mm. súlyban és 222 1/2 klg. főzlisztet osztottunk szét. Husvétra pedig a fentebb jelzett segélyt nyújtottuk.

A jószerű adakozóknak a szűkölködők hála-mája legyen a jutalomdíjindulatu támogatásukért. Kézdivásárhelyt, 1902. ápril 3.

Tamásy Imre,
r. k. lelkész.

isk. Közlöny megrendelése 8 K. 7. Minta lapokért az 1901. évre 12 K. 8. 2 drb Székely Nemzeti Muzéumi Értesítő 2 K. 9. A III-ik osztály tantermében levő székek javítására 4 K. 50 f. 10. Könyvkötésekre és javításokra 25 K. 98 f. Összesen: 88 K. és 67 f.

Az iskoláok kevesebb részben szerzett, nagyobb részben pedig gyűjtött ingó vagyona tehát a folyó tanévben a mai napig 286 drb, 288 K. és 29 f. értékben Ezekhez jön a könyvkötések és butorjavításokért járó 30 K. és 43 f. is, a melyekkel együtt iskolánk összesen 318 K. és 77 f. összeget szerzett és fordított felszerelésekre.

A mi az iskola anyagi ügyeinek rendezését illeti, a befolyt és befolyandó segélyekkel számot vetve, elfogadásra ajánlhatjuk a gondnok urral a következő tervezetet.

Az ez évre kiutalt és már felvett segélyekből a takarékpénztári alapvagyonból vett kölcsönök visszafizetése után az iskola értesítőjére gyűjtött 201 koronán kívül egyelőre pönztáron van 790 korona. Ez évre még járandóság Kézdivásárhely várostól 200 korona, a háromszék vármegyei tanalaphól pedig 800 korona. Ezek összesen 1790 koronát tesznek ki.

Ezen összegből az év végéig személyi kiadásokra szükséges a befolyandó tandíjakkal együtt 1040 korona. 160 K. 17 fillérrel az iskolai alapvagyon

volna kiegészítendő. 589 korona és 83 fillér pedig, felszerelésekre lenne fordítandó.

A szükséges tanszerek előirányzását azonban, nagyrészen hátráltatja azon körülmény, hogy a 1901. július hó 26-án, a Nagym. vall.- és közokt. m. kir. Miniszter urhoz 516 korona értékét képviselő 38 féle tanszerért benyújtott kérésünkre, mindez ideig válasz még nem érkezett.

Valamint hátráltató körülmény az is, hogy a háromszék vármegyei tanalaphól megszavazott 800 korona segély, sürgető kérésünk dacára, mindez ideig nem utaltatott ki.

Midőn végeztül a bizottságnak becses figyelmébe ajánlom a jövő iskolai évre, a IV-ik osztály szervezését s ez ügygyel kapcsolatban az állam, vármegye és város segélyének újból való kérvényezését, az ezekhez szükséges tantárgy felosztás és költségvetés elkészítését, a második tanítónői állás betöltését, egy negyedik tanterem megszerzését, jelentésemet befejezve, maradtam a Tek. Felügy. Bizottságnak.

Kézdivásárhelyen, 1902. április hó.

kész szolgálja:

Balázs Márton,
polg. leányisk. igazgató.

Hirdetések.

A minoriták tagja Orszáfaluban haszonbérbe kiadó.

(76. 2-0.)

Szám: 252/902.

tlkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kiségitő takarékpénztár végrehajtónak Málnási János végrehajtást szenvedett elleni 3000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, ikafalva község határán fekvő, az ikafalvi 143. sz. tjkvben A + 721/2. hrsz. egész ingatlanra 46 kor., 950., 952. hrsz. egész ingatlanra 153 kor., 1150 hrsz. egész ingatlanra 69 kor., 1163. hrsz. egész ingatlanra 51 kor., 1239/2 hrsz. egész ingatlanra 173 kor., 1281. hrsz. egész ingatlanra 87 kor., 2072. hrsz. egész ingatlanra a Vagyasi Ferencz és neje Mólis Julianna javára feljegyzett visszavásárlási jog sérelme nélkül 109 kor., a 2137. hrsz. egész ingatlanra 268 kor., a 2312/1. hrsz. egész ingatlanra 29 kor., a 2368. hrsz. egész ingatlanra 29 kor., 2504. hrsz. egész ingatlanra 15 kor., 2629., 2630. hrsz. egész ingatlanra 102. koronában, az ikafalvi 144. sz. tjkvben A + 302. hrsz. egész ingatlanra az özv. László Andrásné sz. Mihály Ágnes javára bekebelezett fél részbeni haszonélvezeti jogának épségben tartása mellett 59 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi április hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Ikafalva község-házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szárdékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1821. évi december hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §. kijelölt ovadékképes értékpapírban a

kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1818. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdivásárhelyt, 1902. évi január hó 21-ik napján.

Dr. Nagy,

kir. tvsz. albiró.

(77. 1-1-)

Szám 7382/901. tlkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

Tasnádi takarékpénztár végrehajtónak Schwaitzer Aladárné, Helley Janka végrehajtást szenvedő elleni 18000 korona tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében.

1. Az 1902. évi május hó 6-ik napján d. e. 9 órakor Esztelnek község-házánál megtartandó nyilvános árverésen árverés alá boesáttatik a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Esztelnek község határán fekvő, az esztelneki 1041. sz. tjkvben foglalt A + 4118. hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedő illetőségére 86 kor. 11 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladtni fog.

3. Árverezni szárdékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdivásárhelyt, 1901. november hó 25-én. (78. 1-1.)

Eladó

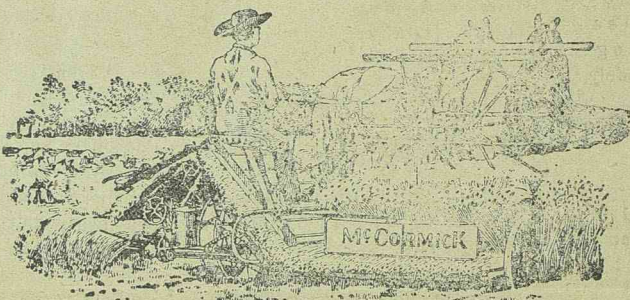
egy 13 soros **vetőgép**, egy egész uj kézi **vetőgép**.

Bővebb felvilágosítást a lap kiadó hivatalánál nyerhetni.

(75. 2-3.)

Mc Cormick Harvesting Maschine-Company.

(Chicagói aratógpgyár.)

Kéveköto aratógép,

Fűkaszalógép,

Köszörűkészülék

„Daisy” marokrakó aratógép,

Szénagyűjtő gereblye és

Kévekötofonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára.

Tessék mintakönyvet kérni!

William J. Stillman

igazgató.

(48. 6-18.)

Budapest,

V. ker., Váci-ut 30 sz.

Évi termelés: 362000 gép.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 43 bor- és csemegefajtákban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívülcsekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési útmutatás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Óriási jövődelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czímére ingyen és bérmentve küldetni kéri, melyben csak az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra nem fordítanák. városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek mindekinél nagy szolgálatot tesznek. Czím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya (22. 8-10.) u p. Székelyhid.

Választási zászlók

nyomását

2 óra alatt eszközli legolcsóbb

árak mellett **Ifj. Janesó**

Mózes nyomdatulajdonos.

Ny. Ifj. Janesó M.-nél Kézdi-Vásárhelyt.